

(Staro)nová role venkova a zemědělství

Yvonna Gaillyová , Jan Hollan,
Veronica – Ekologický institut

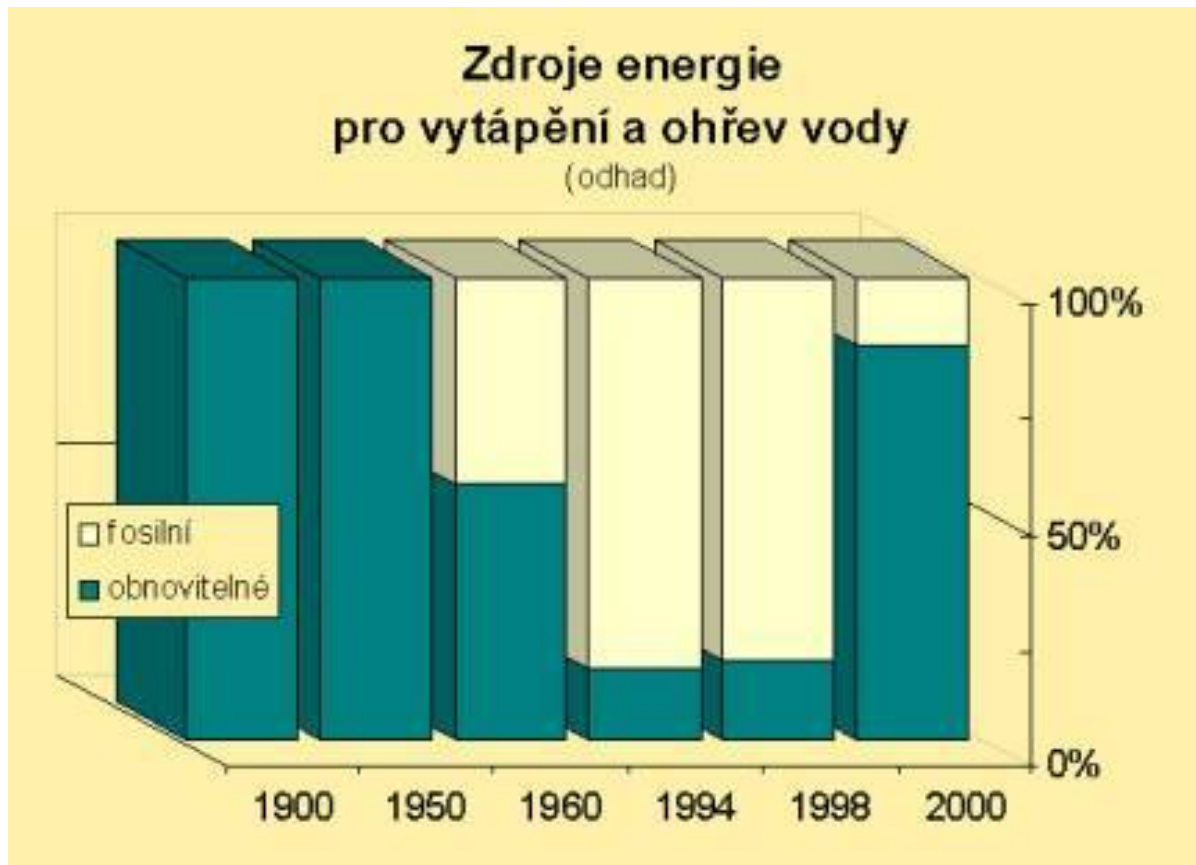
- Budoucnost venkova x rezortismus
- Tradice a potenciál zemědělství
- Land - und Energiewirt

Nafta od Saddáma,
plyn od Putina,
elektrina ze zástrčky
a dřevo z lesa

Vozit dříví do lesa...

- zemědělská velkovýroba
- městský život na venkově
- uhelné a dřevěné sklady

Hostětín

Toky na venkov a z venkova

Rostliny - 1% slunečního příkonu

- dřeviny - palivo,
- rostliny - potrava (+ doprava a pohon strojů)
- průmysl až do 19. století

20. století

?

- průmysl - lesy, pak uhlí
- zemědělství - umělá hnojiva, doprava (fosilní energie)
- Větší spotřeba energie než potenciál fotosyntézy

Trvale udržitelné toky

- předpoklad - snížení spotřeby
 - domy
 - doprava
 - průmysl
- regionální koncepty

Potenciál české krajiny

- 1 m čtvereční – – 1000 kWh slunce
- 0.5 % do přírůstku biomasy
- Polovina státu – při současné spotřebě –
4/5 potřeby (1,6 EJ) ze zemědělské sklizně

Další možnosti

- Slunce - termika i fotovoltaika
- Voda - elektřina
- Vítr - elektřina

Významné, nicméně jen procenta potenciálu biomasy.

Veškerou produkci lesů, luk a
polí přece nelze spálit!

- jídlo, krmení – cca 10 % biomasy
- bioplyn (po průchodu trávicím traktem)
- vyčerpání půdy – potřeba hnojení (popel, kal)

Je potřeba investovat lidský i finanční kapitál do rozvoje venkova, kam v budoucnu “potečou peníze”, které jsou zatím utráceny za fosilní paliva, tedy vynakládány na účely škodlivé.

Energie z venkova je bezpečný zdroj

- války o ropu, terorismus
- změna klimatu - „nenávist“ postižených (dezertifikace, záplavy, ztráta domova, hladomory)
- ohrožení centralizovaných zdrojů (nejen jaderných) - potřeba ochrany, policie..

Energie z venkova je bezpečný zdroj

- decentralizace - bezpečné, opravitelné nahraditelné (topení pomínutelné...)
- penzijní připojištění - pasivní dům

Kroky k energetické soběstačnosti zemědělství

- Produkce tzv. bionafty (metylesteru řepkového oleje) pro pohon zemědělských strojů
- Omezení spotřeby umělých hnojiv a dalších přípravků. Ekologické zemědělství
- Přeměna způsobu nakládání se zemědělskými odpady včetně odpadních vod ze sídel.

Venkov jako producent energie

- výroba tepla ze všech forem biomasy – odpadní i cíleně pěstované
- změna energetické kvality staveb
- produkce dalších paliv – zejména bioetanolu
- výroba a prodej elektřiny – zejména z biomasy a větru

Místní a obnovitelné suroviny

- platby zůstávají v regionu
- podpora místní zaměstnanosti
- kvalifikovaná pracovní místa
- důraz na šetření zdrojů

Literatura

1. Douthwaite R (ed): **Before the wells run dry** (*Ireland's transition to renewable energy*), The Foundation for the Economics of Sustainability (), Dublin 2003. ISBN 1 84351 037 5
2. Hollan J: **Biomasa v Rakousku**. Přehled zpracovný pro obec Hostětín v rámci *Programu obnovy venkova* v prosinci 2000.
2. Hans Kronberger: **Blut für Öl**, Uranus, Wien 1998, ISBN 3 901626 08 5
3. Beneš I: **Sluneční energie – příspěvek k bezpečnému zásobování teplem v regionech**. Druhá česko-rakouská solární konference *Slunce 2003*, Olomouc. Publ. projektu *SOLAR NET / Sluneční síť*, str. 9–16 ().